

LHV Pensionifond Roheline

Majandusaasta aruanne 2022

LHV Pensionifond Roheline

Majandusaasta aruanne 01.01.2022 – 31.12.2022

Fondi nimi LHV Pensionifond Roheline
Fondi liik Lepinguline fond
Fondijuht Joel Kukemelk

Põhitegevusala Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301

Juriidiline aadress Tartu mnt. 2, Tallinn 10145, Eesti
Telefon (+372) 6 800 400
Faks (+372) 6 800 402

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number 10572453

Fondivalitseja juhatus Joel Kukemelk
Vahur Vallistu

Audiitor KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aastaruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaruande kohta.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond Roheline 2022. a majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Finantsseisundi aruanne	7
Tulude ja kulude aruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	17
Lisa 4 Kapitali juhtimine	24
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglane väärtus	24
Lisa 6 Antud laenud	26
Lisa 7 Viitlaekumised	27
Lisa 8 Seotud osapooled	27
Lisa 9 Muud kohustised	27
Lisa 10 Bilansipäevajärgsed sündmused	27
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	28
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2022	29
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2021	32
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	35

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond Roheline on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sisse maksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvamine läbi investeringute tegemise, mis on vastutustundlikud, keskkonnasõbralikud, rohelised, eetilised, jätkusuutlikud, kliimamuutuste vastased, ressursisäästlikkusele orienteeritud või muudest investeerimisvõimalustest väiksema kasvuhöonegaaside jalajäljega.

LHV Pensionifond Roheline investeerib fondi varast minimaalselt 50% indekseid järgivatesse investeerimisfondidesse, seejuures investeeritakse riskivaradesse (aktsia- või kinnisvarariskiga instrumendid, infrastruktuuri objektid ja omanikulaen) vähemalt 75% fondi vara väärtusest. Investeeringud, mis tehakse indekseid järgivatesse investeerimisfondidesse, on indeksi koostaja poolt markeeritud kui ESG faktoreid (environmental, social, governance) arvesse võtva indeksina, sotsiaalselt vastutustundliku indeksina, jätkusuutlikuse indeksina või keskkonnavalase temaatilise indeksina. Fondi arvelt tehtavad üksikinvesteeringud riskivaradesse on keskkonnavalased temaatilised investeeringud, kus vähemasti 20% ettevõtte tuludest, EBITDAst või investeeritud kapitalist peab tulema ühest järgnevatest valdkondadest – taastuvenergia ja alternatiivenergia; energiaefektiivsus; veetaristu ja – tehnoloogia; reostuse vähendamine; prügimajandus ja ümberkäitlemine; keskkonnavalased toetustegevused; vastutustundlik toidu-, põllumajandus- ja metsatööstus. Fondi arvel ei tehta üksikinvesteeringuid äriühingutesse, mis tegelevad hasartmängu-, relva-, tubaka-, alkoholi- või söetööstusega.

2022 börsid langesid, kuid rohepöörde trend jätkab tormilist arengut

2022. aasta läks ajalukku kui kõige kehvem börsiaasta alates 2008. aasta finantskriisist. Suure langusaasta põhjusteks oli viimase 40 aasta kiireim inflatsioon ja sellega kaasnenud keskpankade poolne raha hinna väga kiire tõstmine, geopoliitilised sõjalised konfliktid, tarneahela probleemid, energiakriis jms. Kui aasta tagasi oli 6-kuu euribor -0,5%, siis vaid ühe aastaga kerkis see +2,7% peale. Viimati oli raha sellise hinnaga aastal 2008 ning 8 aastat kestnud nullhinnaga raha ajastu on nüüdseks läbi saanud ja ettevõtetel ning tarbijatel on vaja kohaneda uue normaalsusega.

2022. aastal said valusaima löögi tehnoloogiasektor tervikuna ning kõik pikaajaliste võlakirjade omanikud, kellele nii kiire intresside muutus tuli väga negatiivse üllatusena. USA suurima tehnoloogiaindeksi Nasdaq'i tootlus USDis mõõdetuna oli 2022. aastal -33% ning ka rohetehnoloogia jaoks oli aasta selgelt negatiivsetes toonides. Kokku oli LHV rohefondidel 2022. aastal viis negatiivse ja seitse positiivse tootlusega kuud, kuid languskuud olid tõusukuudest oluliselt järsemad aasta lõppes sarnaselt maailma suurimatele börsiindeksitele korraliku miinusega. II samba LHV Pensionifond Roheline 2022. aasta tulemuseks jäi -19,8% ja III samba Roheline Pluss tulemuseks -20,0%.

LHV rohefondide investeeringutest olid 2022. aasta punased laternad vesinikutehnoloogia, elektriautode tootmise ja uute kapitaliintensiivsete rohetehnoloogiate arendamisega seotud nimed. Parimad investeeringud olid seotud metsanduse, elektrifitseerimise, tuule- ning päikeseenergiaga. Turuhindade langusest hoolimata on maailma rohepöörde 2022. aastal siiski tormilises tempos edasi liikunud, mistõttu rohenimedes nähtud langused peaksid pakkuma häid pikaajalisi investeerimisvõimalusi.

2022. aasta lõpu seisuga oli LHV rohelistel pensionifondidel kokku 43 erinevat investeeringut. 26% fondist oli investeeritud taastuvenergiasse, 20% akutehnoloogiasse, 17% elektrifitseerimisse, 13% ringmajandusse (mh CO₂

kvoodiõigus), 7% vesinikutehnoloogiasse, 6% metsa- ja põllumajandusse, 6% energiatõhususse ning 5% oli rahas. Aasta peale tegime roheliste fondidega kokku üle 100 tehingu.

Fondi kohta määruse (EL) 2019/2088 artikli 8 lõigetes 1, 2 ja 2a ning määruse (EL) 2020/852 artikli 6 esimeses lõigus osutatud finantstoodete kohta perioodilise teabe avalikustamise vorm on kättesaadav fondivalitseja veebilehel dokumendis "Keskonnaalaste ja/või sotsiaalsete andmete perioodiline teave".

31.12.2022 seisuga oli LHV Pensionifond Rohelise maht €45 315 702.

Fondide võrdlus *	NAV 31.12.2022	NAV 31.12.2021	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond Roheline	1.02836	1.28275	-19.83%
LHV Pensionifond Indeks	0.88341	1.03059	-14.28%
LHV Pensionifond XL	1.84221	1.79179	+2.81%
Luminor A Pluss Pensionifond	1.17026	1.37567	-14.93%
Luminor PF Jätkusuutlik Tulevik, Indeks	0.95682	1.14155	-16.18%
SEB Pensionifond 100	0.73577	0.86524	-14.96%
SEB Pensionifond Indeks 100	0.97660	1.12585	-13.26%
Swedbank Pensionifond Indeks	0.90027	1.08358	-16.92%
Swedbank Pensionifond 1980-89 sündinutele	1.21807	1.39232	-12.52%
Swedbank Pensionifond K1990-1999 indeks	0.98665	1.15123	-14.30%
Tuleva Maailma Aktsiate Pensionifond	0.86234	0.99929	-13.70%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis on toodud II samba fondid, mis on tegutsenud terve 2022. aasta ja on kõrge riskitasemega. Tabelis esitatud summad on eurodes. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 10 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond Roheline 2022. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS-i LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond Roheline 2022. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest ning tehingu- ja vahendustasude aruandest.

Joel Kukemelk

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/***Vahur Vallistu**

Juhatuseliige

/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	2 052 638	565 486
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Aktsiad	3, 5	13 717 942	18 855 124
Fondiosakud	3, 5	28 679 594	25 455 998
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	3, 5	234 721	139 159
Antud laenud	3, 5, 6	161 356	0
Viitlaekumised	3, 5, 7	710 835	39 358
Varad kokku		45 557 086	45 055 125
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustised			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	16 235	15 371
Muud kohustised	9	225 149	401 030
Lühiajalised kohustised kokku		241 384	416 401
Kohustised kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		241 384	416 401
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		45 315 702	44 638 724
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses kokku		45 557 086	45 055 125

Lisad lehekülgedel 11 kuni 27 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne
 (eurodes)

	Lisa	01.01.2022 – 31.12.2022	09.03.2021 – 31.12.2021
Tulud			
Intressitulud		26 629	5
Rahalt ja raha ekvivalentidelt		1 131	5
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlakirjadelt		19 142	0
Laenudelt		6 356	0
Dividenditulud		1 037 265	286 888
Aktseatelt		194 402	146 046
Fondiosakutelt		842 863	140 842
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja –kohustistest		-11 690 810	1 593 878
Võlakirjadelt		-718	10 186
Aktseatelt		-7 141 480	204 380
Fondiosakutelt		-4 548 612	1 379 312
Muu finantstulu		163	0
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		26 005	19 702
Tulud kokku		-10 600 748	1 900 473
Kulud			
Valitsemistasud	8	202 421	134 533
Tehingutasud		13 401	33 657
Muud tegevuskulud		4 185	6 512
Kulud kokku		220 007	174 702
Oodatav krediidikahju		3 877	1 458
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		-10 824 632	1 724 313

Lisad lehekülgedel 11 kuni 27 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
(eurodes)

	2022	2021
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul	44 638 724	4 696 699
Osakute märkimisel laekunud raha	27 930 609	46 322 421
Osakute lunastamisel tasutud raha	-16 428 999	-8 104 709
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus	-10 824 632	1 724 313
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	45 315 702	44 638 724
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus	44 055 115	34 796 929
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	1.02861	1.28284

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 10 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisad lehekülgedel 11 kuni 27 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa	01.01.2022	09.03.2021
		-31.12.2022	- 31.12.2021
Rahavood põhitegevusest			
Laekunud intressid		26 629	5
Laekunud dividendid		363 382	250 962
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid		-10 037 285	-38 228 120
Muud finantstulud		163	0
Makstud tegevuskulud		-395 024	240 203
Neto rahavood põhitegevusest		-10 042 135	-37 736 950
Rahavood finantseerimistegevusest			
Osakute emiteerimisest laekunud		27 932 281	46 324 917
Osakute lunastuse eest tasutud		-16 428 999	-8 104 709
Neto rahavood finantseerimistegevusest		11 503 282	38 220 208
Rahavood kokku		1 461 147	483 258
Raha ja raha ekvivalentide muutus		1 461 147	483 258
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3	565 486	62 526
Valuutakursside muutuse mõju		26 005	19 702
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	3	2 052 638	565 486

Lisad lehekülgedel 11 kuni 27 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond Roheline (edaspidi: Fond) moodustati 09.03.2020 ja fond alustas investeerimistegevust 16.03.2020. LHV Pensionifond Roheline investeerib fondi varast minimaalselt 50% indekseid järgivatesse investeerimisfondidesse, seejuures investeeritakse riskivaradesse (aktsia- või kinnisvarariskiga instrumendid, infrastruktuuri objektid ja omanikulaen) vähemalt 75% fondi vara väärtusest. Fondivalitseja lähtub põhimõttest, et tehtavad investeeringud peavad olema vastutustundlikud, keskkonnasõbralikud, rohelised, eetilised, jätkusuutlikud, kliimamuutuste vastased, orienteeritud ressursisäästlikkusele või olema muudest investeerimisvõimalustest väiksema kasvuhoonegaaside jalajäljega. Fond võib osa varast investeerida võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, kinnisasjadesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaperitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest ja muusse varasse. Fond võib anda ka laenu.

Investeeringud, mis tehakse indekseid järgivatesse investeerimisfondidesse, on indeksi koostaja poolt markeeritud kui ESG faktoreid (environmental, social, governance) arvesse võtva indeksina, sotsiaalselt vastutustundliku indeksina, jätkusuutliku indeksina või keskkonnavalase temaatilise indeksina. Fondi arvelt tehtavad üksikinvesteeringud riskivaradesse on keskkonnavalased temaatilised investeeringud, kus vähemasti 20% ettevõtte tuludest, EBITDAst või investeeritud kapitalist peab tulema ühest järgnevatest valdkondadest – taastuenergia ja alternatiivenergia; energiaefektiivsus; veetaristu ja – tehnoloogia; reostuse vähendamine; prügimajandus ja ümberkäitlemine; keskkonnavalased toetustegevused; vastutustundlik toidu-, põllumajandus- ja metsatööstus. Fondi arvel ei tehta üksikinvesteeringuid äriühingutesse, mis tegelevad hasartmängu-, relva-, tubaka-, alkoholi- või söetööstusega.

LHV Pensionifond Roheline fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2022 kuni 31.12.2022. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond Roheline raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL) arvestades kohalikus seadusandluses sätestatud investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtete erisusi. Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Uued finantsaruandlusestandardid, tõlgendused ja nende muudatused

Iga-aastased IFRSi edasiarendused 2018–2020 (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

IFRS-i edasiarendused (2018–2020) sisaldavad standardites tehtud muudatusi:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega kaasatavad tasud ainult uute tingimuste sõlmimiseks laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid (sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoole nimel makstud või saadud tasusid).

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2023 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

„Finantsaruannete esitamine“ – IAS 1 muudatused (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS EL'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste tegemist ja hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediidiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanooteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2022 seisuga oodatava krediidikahju suurus. Täpsem info on toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (esitusvaluuta). Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaberitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursiga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks hindamispäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursi. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustiste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustised järgnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - varaklassi soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, väärtpaberibörsil kaubeldavad võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustised fondivalitseja ja depoopanga ees.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustise arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustise kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustist selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustise puhul, mida ei kajastata õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emitteerimisega. Õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastavate finantsvarade ja -kohustiste tehingutasud kajastatakse kuluna tulude ja kulude aruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustis (või finantskohustise osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande“. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum tulude ja kulude aruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses. Õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande“.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses arvestamata tehingukuludid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne (tulevikus ostetav valuuta) ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne (tulevikus müüdav valuuta). Finantsseisundi aruandes varade ja kohustiste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid (*hedging*).

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (*closing price*). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS-i LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise eeskiri“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustiste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeerimisfondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustisi tasaarveldatakse ja näidatakse finantsseisundi aruandes netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustised tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustiste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, vaid amortiseeritud soetusmaksumuses, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile

- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmata jätmise või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu andmiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvele võtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusest antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektiiivse intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveeritud üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidiasutustes hoitavaid hoiuseid. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeeringifondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeeringifondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS-i LHV Varahaldus (fondivalitseja) avaldatud ja sisemistest protseduurireeglitest ning Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustised. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu prospektijärgne määr on 0,49% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu on alates fondi asutamisest märtsis 2020 kuni 31.01.2021 oli 0,41%, perioodil 01.02.2021 kuni 31.01.2022 oli 0,4067% ning alates 01.02.2022 kuni käesoleva ajani on kohaldatav valitsemistasu määr samuti 0,4067%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Tehingutasud

Tulude ja -kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all tekkepõhiselt kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.16 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele.

Alates 01. juulist 2020 kuni 31. augustini 2021 on teise sambasse sotsiaalmaksu arvelt tehtavad 4% sissemaksed peatatud. 2020. aasta oktoobrikuu jooksul sai esitada sissemaksete ajutise katkestamise avaldust, millega peatatakse ka oma palgalt 2% kogumispensioni makse tegemised vastaval perioodil. Nendele, kes jätkavad oma 2% makseid ajal, mil sotsiaalmaksu arvelt 4% teise sambasse ei maksta, see 4% hiljem kompenseeritakse. Aastate 2023–2024 jooksul tehakse nendele inimestele teise sambasse riigi poolt täiendavad kanded. Kompenseeritava summa suurus sõltub sellest, kui palju sissemaksete ajutise katkestamise ajal inimene teise sambasse sissemakseid tegi: igaühele makstakse tema teise sambasse kaks korda nii palju, kui ta nimetatud ajavahemikul ise sisse maksis pluss saamatajäänud tootlus keskmise pensionifondi tootluse ehk EPI indeksi järgi arvutatuna. Alates 01.09.2021 on taas II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.17 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Alates 01.01.2021 on võimalik peatada sissemaksed kogumispensioni teise sambasse või teisest sambast üldse täielikult väljuda. Mõlemal juhul on tagajärjeks II sambast vähemalt järgmised 10 aastat eemale jäämine. Kui esitatud II

sambast väljumisavaldust on võimalik tühistada käimasoleval avalduste esitamise neljakuulisel perioodil (detsember-märts; aprill-juuli; august-november) ja ka väljumisavalduse esitamisele järgneval neljakuulisel perioodil, siis maksete peatamise avaldust saab tühistada vaid käimasoleval neljakuulisel avalduste esitamise perioodil. Il sambast väljumisel tehakse väljamakseid 3x aastas – detsembrist märtsini väljumisavalduse esitanutele septembri esimesel tööpäeval, aprillist juulini väljumisavalduse esitanutele jaanuari esimesel tööpäeval ja augustist novembrini väljumisavalduse esitanutele mai esimesel tööpäeval. Pensionärid ja eelpensionärid saavad Il sambast väljumisel raha kätte soodsama maksumääraga juba järgmise kuu keskpaigas.

Fondil ei ole osakute väljalaske- ning tagasivõtmistasusid.

2.18 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisa 10).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse ja hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeingu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaskasv muutuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeeingu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ning Fondi tingimuste ja prospektiga seotud investeerimispiiranguid. Investeerimispiirangutest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, nende ületamise korral võtab fondijuht kasutusele meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

- **tururisk**
- **valuutarisk**
- **likviidsusrisk**
- **kapitalirisk**

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeinguid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsiooni muutumisel võidakse vajadusel teatavas osas investeeingutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeingutes. Samas on Fondil kohustus hoida 75% Fondi varadest riskivarades vähemalt 50% osas indeksfondides.

Fondi investeeingud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeingute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeingutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2022			
EUR	+/- 20	+/- 810	+/- 0

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2021			
EUR	+/- 20	+/- 281	+/- 0

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2022. ja 2021. aastal intressikandvad kohustised. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2022	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Turumuutuste mõju ja			Kokku
					Kokku põhi-summad	kogunenud intress	Allahind-lused	
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	2 052 638	0	0	0	2 052 638	0	0	2 052 638
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	236 000	0	236 000	2 308	-3 587	234 721
Antud laenud	0	0	163 516	0	163 516	340	-2 500	161 356
Kokku	2 052 638	0	399 516	0	2 452 154	2 648	-6 087	2 448 715

31.12.2021	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Turumuutuste mõju ja			Kokku
					Kokku põhi-summad	kogunenud intress	Allahind-lused	
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	565 486	0	0	0	565 486	0	0	565 486
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	140 000	0	140 000	1 369	-2 210	139 159
Kokku	565 486	0	140 000	0	705 486	1 369	-2 210	704 645

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond võib kasutada valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Erinevates valuutades denomineeritud varad ja kohustised on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursile. Fondil on finantskohustised ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2022	EUR	USD	DKK	NOK	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	2 038 637	11 536	0	0	2 465	2 052 638
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Aktsiad	5 708 670	2 938 646	2 533 231	921 036	1 616 359	13 717 942
Fondiosakud	8 683 885	19 995 709	0	0	0	28 679 594
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	234 721	0	0	0	0	234 721
Antud laenud	161 356	0	0	0	0	164 356
Viitlaekumised	0	710 835	0	0	0	710 835
Valuutariski kandvad varad kokku	16 827 269	23 656 726	2 533 231	921 036	1 618 824	45 557 086
Valuutariski kandvad kohustised						
Muud kohustised	-16 235	-225 149	0	0	0	-241 384
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-16 235	-225 149	0	0	0	-241 384
Avatud valuutaposisioon	16 811 034	23 431 577	2 533 231	921 036	1 618 824	45 315 702

31.12.2021	EUR	USD	DKK	NOK	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	150 499	401 738	10	17	13 222	565 486
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Aktsiad	8 333 603	3 574 041	2 491 528	2 053 522	2 402 430	18 855 124
Fondiosakud	8 399 920	17 056 078	0	0	0	25 455 998
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	139 158	0	0	0	0	139 158
Viitlaekumised	2 406	36 952	0	0	0	39 358
Valuutariski kandvad varad kokku	17 025 587	21 068 809	2 491 538	2 053 539	2 415 652	45 055 125
Valuutariski kandvad kohustised						
Muud kohustised	-15 371	-401 030	0	0	0	-416 401
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-15 371	-401 030	0	0	0	-416 401
Avatud valuutaposisioon	17 010 216	20 667 779	2 491 538	2 053 539	2 415 652	44 638 724

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	Valuutakurss 31.12.2022	2022	Valuutakurss 31.12.2021	2021
USD kurss	+/- 10%	1.0666	+/- 2 343 158	1.1326	+/- 2 066 778
DKK kurss	+/- 10%	7.4365	+/- 253 323	7.4364	+/- 249 154
NOK kurss	+/- 10%	10.5138	+/- 92 104	9.9888	+/- 205 354

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglasest väärtusest tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel nii õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Ühe emitendi emiteeritud väärtpaberitesse lubatud maksimaalne investering 15% Fondi vara väärtusest, seejuures ei tohi 5% ületavad positsioonid kokku ületada 40% Fondi vara väärtusest;
- Ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaberite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;
- aktsiate ja aktsiafondide maksimaalne osakaal 100% Fondi vara väärtusest.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneada tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Likviidsusrisiki juhtimiseks fondivalitseja:

- Jälgib fondi lühi- ning pikaajalist likviidsusvajadust, sh osakuomanike prognoositavat fondist väljumist läbi osakute vahetamise või II sambast väljumise avalduse;
- On kehtestanud lisaks õigusaktidest ning fondi dokumentidest tulenevatele investeerimispiirangutele (Fondi varast võib investeerida maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest turuvälisesse väärtpaberitesse) sisemisi piiranguid ja puhvreid madala likviidsusega või ebalikviidsetesse instrumentidesse investeerimisele;
- On sõlminud lepingud, mis võimaldavad fondivalitsejal vajadusel kasutada arvelduskrediiti.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsete instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 43 732 917 eurot (2021. a: 43 947 487 eurot) on fondijahi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 pangapäevaga turutingimustel realiseerida. Ebalikviidseks on loetud ka investeeringud sellistesse reguleeritud turul kaubeldavatesse instrumentidesse, mille puhul kogu fondi investeeringut ei ole fondijahi parimal hinnangul võimalik korrigeerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidset väärtpaberid	31.12.2022	31.12.2021
Võlakirjad		
Sunly Land 8% 17/11/2025	238 308	141 369
Võlakirjad kokku	238 308	141 369
Aktsiad		
Sopruse pst 157	102 820	0
VH Agent 008 osa	93	83
Aktsiad kokku	102 913	83
Fondiosakud		
Birdeye Timber Fund 3	608 257	549 785
Fondiosakud kokku	608 257	549 785
Laenud		
Sopruse 157 omanikulaen	163 856	0
Laenud kokku	163 856	0
Kokku	1 113 334	691 237

Fondijuht jälgib Fondi likviidsuspositsiooni igapäevaselt. Likviidsete vahendite mittepiisavuse korral informeerib fondijuht koheselt riskijuhtimise üksust ja juhatust. Riskijuhtimise üksuse igakuistes ülevaadetes juhatusele on toodud välja ka eelpool nimetatud likviidsusega seotud positsioonid.

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustisi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustiste ja nende kohustiste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustiste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustisi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoolte võimetus oma kohustisi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediitdireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

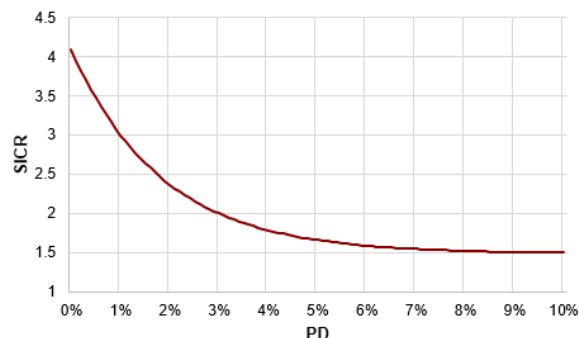
Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediitkvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvele võtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Olulise krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlus-faasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust $PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp(-0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

Lisaks võib ilmnedu krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksed.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdsväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumusess hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidiireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2022 on järgmised: baasstsenaarium 60%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 15%. Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäär korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emitereitud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoistada ühe krediidasutuse hoistesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletsinstrumendid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2022	31.12.2021
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	2 052 638	565 486
Viitlaekumised	710 835	39 358
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	234 721	139 159
Antud laenud	161 356	0
Kokku	3 159 550	744 003

Alljärgnevas tabelis on korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad, antud laenud ja tähtajalised hoised) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga. 31.12.2022 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärgu reitingut (<10) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2022	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	0	0	0
keskmine krediidirisk	8	402 164	-6 088	396 076
Kokku		402 164	-6 088	396 076

31.12.2021	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	0	0	0
keskmine krediidirisk	8	141 369	-2 210	139 159
Kokku		141 369	-2 210	139 159

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Fondiga edendatakse läbi investeeringute valimise järgnevaid keskkonnavalaseid eesmärgi: kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse, üleminek ringmajandusele, saastuse vältimine ja tõrje ning elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine. Fondi vara väärtust mõjutavad oluliselt turuliikumised vastavas sektoris.

Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Euroopa	49.61%	53.78%
sellest Balti riigid	11.91%	6.29%
Põhja-Ameerika	50.39%	46.21%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Kestvuskaubad	1.67%	5.03%
Esmatarbekaubad	0.26%	0.45%
Energia	0.00%	0.00%
Finantssektor	2.21%	1.22%
Tööstussektor	15.04%	21.94%
Materjalid	4.26%	4.90%
Fondid	63.30%	57.01%
Kommunaalteenused	7.70%	9.03%
Muu	6.03%	0.42%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitoorib oodatavaid raha sisse ja väljavoo eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglane väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustiste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2022	1. tase	2. tase	3. tase	Õiglane väärtus
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	13 717 942	0	0	13 717 942
Fondiosakud	28 071 337	0	608 257	28 679 594
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kokku	41 789 279	0	608 257	42 397 536
	1. tase	2. tase	3. tase	Raamatupidamisväärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	234 721	0	234 721
Antud laenud	0	161 356	0	161 356
Viitlaekumised	710 835	0	0	710 835
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	710 835	396 077	0	1 106 912

31.12.2021	1. tase	2. tase	3. tase	Õiglase väärtus
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	18 855 124	0	0	18 855 124
Fondiosakud	24 906 213	0	549 785	25 455 998
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kokku	43 761 337	0	549 785	44 311 122
	1. tase	2. tase	3. tase	Raamatupidamis -väärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	139 159	0	139 159
Viitlaekumised	39 358	0	0	39 358
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	39 358	139 159	0	178 517

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtapaberite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele.

Fondide poolt selliste võlakirjade, mille osas fondivalitseja kavatses neid hoida lunastustähtaja saabumiseni, kajastatakse fondi varas korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Selle rakendamisel võtab fondivalitseja arvesse ka emitendi krediitkvaliteeti, hinnates tema maksejõuetuse tõenäosust kvartaalselt. Käesolevas tabelis on kajastatud fondivalitseja parim hinnang selliste võlakirjade väärtusele teoreetilise stsenaariumi korral, kus fondivalitseja need lõpuni hoidmise asemel võõrandaks. Lisaks emitendi krediitkvaliteedi muutusele on arvesse võetud ka turuolukorra muutust alates võlakirja emitteerimisest. Seejuures ei ole fondivalitseja nimetatud hinnangu andmisel seotud fondi vara puhasväärtuse arvestamise reeglite põhimõtetega. Fondivalitseja hinnangul erineb lõpuni hoitava võlakirjade õiglase väärtus selle bilansilisest väärtusest 2,8%.

Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine muude korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste Fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investeering, siis see lisandub avaldatud proportsionaalsele väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute õiglase väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele – International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines – Edition December 2018. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeringu õiglane väärtus. Üldiselt kasutatakse selleks järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kulupõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 01.01.2021	249 530	0	0	249 530
Ost	259 133	0	0	259 133
Müük	0	0	0	0
Õiglase väärtuse muutus	41 122	0	0	41 122
Saldo 31.12.2021	549 785	0	0	549 785
Ost	0	0	0	0
Müük	0	0	0	0
Õiglase väärtuse muutus	58 475	0	0	58 475
Saldo 31.12.2022	608 257	0	0	608 257

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2022 on 3. taseme varade väärtus 608 257 eurot (2021. a: 549 785 eurot) ehk 1.34% Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 60 826 eurot.

Lisa 6 Antud laenud

Antud laenudena on kajastatud omanikulaenud, mille põhiosa makstakse tagasi laenu tähtaja saabumisel ühe maksena. Tegemist on omanikulaenudega, mis on allutatud teiste võlausaldajate nõuetele (nt krediidasutustest võetud laen). Fondi likviidsusjuhtimise perspektiivist ei jaota Fondivalitseja fondi vara käibe- ja põhivaraks, vaid jälgib iga laenu puhul konkreetse laenu tagasimakse graafikut.

Antud laen	Lõpptähtaeg	Väärtus 31.12.2022	Väärtus 31.12.2021
Sopruse157 omanikulaen	16.03.2027	163 856	0
Oodatav krediidikahju		-2 500	0
Kokku		161 356	0

Lisa 7 Viitlaekumised

Seisuga 31.12.2022 on viitlaekumistena kajastatud laekumata dividendide nõuded summas 710 835 eurot.

Seisuga 31.12.2021 oli viitlaekumistena kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 1 672 eurot, laekumata raha väärtpaperite müügist summas 734 eurot ja laekumata dividendide nõuded summas 36 952 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS-i LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond Roheline maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2022. aastal moodustasid tasud kokku 202 421 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 16 235 eurot. 2021. aastal moodustasid tasud kokku 134 533 eurot, võlgnevus 31.12.2021 seisuga oli 15 371 eurot.

Seisuga 31.12.2022 omas AS LHV Varahaldus 1 000 000 LHV Pensionifond Roheline osakut summas 1 028 350 eurot ja seisuga 31.12.2021 1 000 000 osakut summas 1 282 750 eurot.

2022.a puudusid LHV Pensionifond Roheline poolt makstavad väärtpaperitehingu tasud LHV Pangale. 2021.a maksis Fond väärtpaperitehingu tasusid LHV Pangale kokku 1 392 eurot.

Lisa 9 Muud kohustised

Seisuga 31.12.2022 on muude kohustistena kajastatud tasumata raha väärtpaperite ostult summas 225 149 eurot.

Seisuga 31.12.2021 oli muude kohustistena kajastatud tasumata raha väärtpaperite ostult summas 401 030 eurot.

Lisa 10 Bilansipäevajärgsed sündmused

2022. a raamatupidamise aastaaruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaperite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2022 seisuga (korrigeeriv sündmus).

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2023 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaper	Kogus	02.01.2023	Korrigeeriva sündmuse kuupäev	31.12.2022	Bilansiline	Mõju fondi NAV-le
		avalikustatud hind		kajastatud hind	väärtus kokku seisuga 31.12.2022	
Sopruse pst 157	450	208.47	16.01.2023	228.49	102 820	9006
Birdeye Timber Fund 3	51 000	11.88	30.01.2023	11.93	608 257	2 443
Kokku						11 449

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2022	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	6	2 492 573	1 495	11.16%
AS SEB Pank	38	17 737 311	11 906	88.84%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	9	351 618	0	0.00%
Kokku	53	20 581 502	13 401	100.00%

2021	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	52	10 125 751	8 058	23.94%
AS LHV Pank	16	1 755 928	1 392	4.14%
AS SEB Pank	75	35 066 791	24 207	71.92%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	6	355 620	0	0.00%
Kokku	149	47 304 090	33 657	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 1 392 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2022

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								50 878 394		42 793 613	94.43%
Võlakirjad								402 749		396 077	0.87%
Sunly 8% 17/11/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300001841	EUR	7.99%	1 013.70	239 233	1 009.78	238 308	0.53%
Sopruse157 omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	163 516	1.00	163 856	0.36%
Oodatav krediidikahju (võlainstrumendid)										- 6 087	- 0.01%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad						18 754 846	13 717 942	30.27%
HepSOR	Eesti	EE3100082306	EUR	11.70	362 700	9.10	282 100	0.62%
Sopruse pst 157	Eesti	EE3100096264	EUR	200.50	90 225	228.49	102 820	0.23%
VH Agent 008 osa ¹	Eesti	EE3100020660	EUR	1.00	45	2.07	93	0.00%
EDP Renovaveis	Hispaania	ES0127797019	EUR	19.07	858 134	20.58	926 100	2.04%
Talgo	Hispaania	ES0105065009	EUR	4.32	176 083	3.30	134 587	0.30%
Ballard Power Systems ¹	Kanada	CA0585861085	USD	17.10	528 778	4.49	157 182	0.35%
Li-Cycle Holdings Corp ¹	Kanada	CA50202P1053	USD	6.18	588 056	4.46	401 650	0.89%
Vision Marine Technologies	Kanada	CAC966571167	USD	13.83	121 013	4.32	43 221	0.10%
Ignitis Grupe	Leedu	LT0000115768	EUR	22.38	1 398 611	19.02	1 188 750	2.62%
Madara Cosmetics	Läti	LV0000101624	EUR	18.74	135 882	16.30	118 175	0.26%
Aker Carbon Capture	Norra	NO0010890304	NOK	1.72	1 225 654	1.10	752 020	1.66%
Vow	Norra	NO0010708068	NOK	2.72	282 129	1.69	169 016	0.37%
Air Liquide	Prantsusmaa	FR0000120073	EUR	124.45	581 803	132.40	618 970	1.37%
Cie de Saint-Gobain	Prantsusmaa	FR0000125007	EUR	52.58	736 082	45.65	639 100	1.41%
Epiroc A	Rootsi	SE0015658109	SEK	17.50	413 275	17.07	367 007	0.81%
Sandvik	Rootsi	SE0000667891	SEK	23.46	279 146	16.94	186 337	0.41%
Lamor Corp	Soome	FI4000512488	EUR	4.85	242 735	4.50	224 900	0.50%
Spinnova ¹	Soome	FI4000507595	EUR	13.82	414 532	5.44	163 200	0.36%
UPM-Kymmene	Soome	FI0009005987	EUR	31.80	1 192 351	34.93	1 309 875	2.89%
ITM Power ¹	Suurbritannia	GB00B0130H42	GBP	3.55	183 039	1.03	51 661	0.11%
Renewi	Suurbritannia	GB00BNR4T868	GBP	6.67	1 047 056	6.74	1 011 354	2.23%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest		
Orsted	Taani	DK0060094928	DKK	129.11	1 129 623	84.89	742 806		1.64%	
Rockwool	Taani	DK0010219153	DKK	317.51	1 507 402	219.59	1 043 064		2.30%	
Vestas Wind Systems ¹	Taani	DK0061539921	DKK	32.89	904 130	27.18	747 361		1.65%	
Lucid Group ¹	USA	US5494981039	USD	26.71	1 225 183	6.40	320 176		0.71%	
Plug Power ¹	USA	US72919P2020	USD	24.57	1 811 634	11.60	927 808		2.05%	
Sunrun ¹	USA	US86771W1053	USD	32.06	590 494	22.52	394 103		0.87%	
Rayonier	USA	US7549071030	USD	36.15	503 542	30.90	463 529		1.02%	
Tesla	USA	US88160R1014	USD	112.57	225 509	115.49	230 977		0.51%	
Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja		Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Fondiosakud						31 720 799	28 679 594	63.29%		
Kinnisvarafondid						508 851	608 257	1.34%		
Birdeye Timber Fund 3	Birdeye Capital		Eesti	EE3600001756	EUR	9.98	508 851	11.93	608 257	1.34%
Aktsiafondid						31 211 948	28 071 337	61.95%		
L and G Battery Value-Chain UCITS ¹	Legal and General		Iirimaa	IE00BF0M2Z96	EUR	15.99	3 677 058	14.80	3 404 460	7.51%
iShares Electric Vehicles and Driving Technology U ¹	BlackRock Asset Management Ireland Limit		Iirimaa	IE00BGL86Z12	EUR	6.32	1 074 257	5.61	953 020	2.10%
L and G Hydrogen Economy UCITS ETF	Legal and General		Iirimaa	IE00BMYDM794	EUR	7.24	1 917 458	4.59	1 215 953	2.68%
L and G Clean Energy UCITS ETF	Legal and General		Iirimaa	IE00BK5BCH80	EUR	10.60	317 979	10.70	321 120	0.71%
WisdomTree Battery Solutions UCITS ¹	WisdomTree Investments		Iirimaa	IE00BKL1R75	EUR	42.63	2 770 660	33.56	2 181 075	4.81%
Global X Copper Miners ETF	Global X		USA	US37954Y8306	USD	34.50	5 127 754	33.22	5 314 832	11.73%
First Trust NASDAQ Clean Edge	First Trust		USA	US33737A1088	USD	93.25	428 041	81.79	408 956	0.90%
iShares Global Clean Energy ET	Blackrock Fund Advisors		USA	US4642882249	USD	21.47	3 914 822	18.61	3 722 108	8.21%
KraneShares Global Carbon Strategy ETF ¹	Krane Funds Advisors		USA	US5007676787	USD	47.93	4 347 021	34.19	3 248 312	7.17%
Global X Lithium and Battery Tech ¹	Global X		USA	US37954Y8553	USD	62.52	3 629 065	54.95	3 571 770	7.88%
VanEck Vectors Low Carbon Energy ¹	VanEck Vectors		USA	US92189F5026	USD	138.33	242 539	103.94	207 877	0.46%
Invesco Solar ETF ¹	Invesco PowerShares		USA	US46138G7060	USD	82.59	3 765 294	68.39	3 521 854	7.77%

Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitingu-agentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intrass	Lõpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										2 052 638	4.53%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			2 038 637	2 038 637	4.50%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			2 465	2 465	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			11 536	11 536	0.03%
										Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
3. Muud varad										710 835	1.57%
Laekumata dividendid										710 835	1.57%
VARAD KOKKU										45 557 086	100.53%
Fondi kohustised										- 241 384	- 0.53%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										45 315 702	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2021

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turväärtus ühikule 31.12.2021 **	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								41 964 814		44 450 281	99.58%
Võlakirjad								141 356		139 159	0.31%
Sunly Land 8% 17/11/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300001841	EUR	8.00%	1 009.68	141 356	1 009.78	141 369	0.32%
Oodatav krediidikahju (võlainstrumendid)										- 2 210	0.00%
Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turväärtus ühikule 31.12.2021	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest			
Aktsiad						18 169 675	18 855 124	42.24%			
Hepsor	Eesti	EE3100082306	EUR	11.70	362 700	13.50	418 500	0.94%			
VH Agent 008 osa ¹	Eesti	EE3100020660	EUR	1.00	45	1.85	83	0.00%			
EDP Renovaveis	Hispaania	ES0127797019	EUR	19.07	858 134	21.90	985 500	2.21%			
Talgo ¹	Hispaania	ES0105065009	EUR	4.40	176 083	5.43	217 200	0.49%			
Accell Group	Holland	NL0009767532	EUR	44.63	178 509	48.00	192 000	0.43%			
Ballard Power Systems ¹	Kanada	CA0585861085	USD	16.10	528 778	11.09	388 133	0.87%			
Lion Electric	Kanada	CA5362211040	USD	14.59	416 424	8.78	263 288	0.59%			
Vision Marine Technologies ¹	Kanada	CAC966571167	USD	13.02	121 013	4.27	42 733	0.10%			
Ignitis Grupe	Leedu	LT0000115768	EUR	22.38	1 398 611	21.00	1 312 500	2.94%			
Madara Cosmetics ¹	Läti	LV0000101624	EUR	18.74	135 882	27.60	200 100	0.45%			
Aker Carbon Capture ¹	Norra	NO0010890304	NOK	1.82	1 225 654	2.76	1 890 534	4.24%			
TOMRA Systems ¹	Norra	NO0005668905	NOK	33.43	30 475	63.17	63 171	0.14%			
Vow	Norra	NO0010708068	NOK	3.35	138 711	2.35	99 817	0.22%			
Corticeira Amorim SGPS	Portugal	PTCOR0AE0006	EUR	10.48	78 595	11.28	84 600	0.19%			
Air Liquide	Prantsusmaa	FR0000120073	EUR	136.89	581 803	153.32	651 610	1.46%			
Alstom	Prantsusmaa	FR0010220475	EUR	47.46	711 891	31.22	468 300	1.05%			
Cie de Saint-Gobain	Prantsusmaa	FR0000125007	EUR	52.58	736 082	61.87	866 180	1.94%			
Epiroc ¹	Rootsi	SE0015658109	SEK	18.99	413 275	22.36	480 747	1.08%			
Sweco ¹	Rootsi	SE0014960373	SEK	14.92	301 528	16.60	332 088	0.74%			
Siemens Energy ¹	Saksamaa	DE000ENER6Y0	EUR	29.76	803 499	22.49	607 230	1.36%			
Huhtamaki	Soome	FI0009000459	EUR	40.49	202 434	38.89	194 450	0.44%			
Lamor Corp	Soome	FI4000512488	EUR	4.85	242 735	4.61	230 500	0.52%			

Emitent/väärtpaber nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest	
Spinnova	Soome	FI4000507595	EUR	13.82	414 532	13.43	402 900	0.90%	
UPM-Kymmene	Soome	FI0009005987	EUR	31.80	1 192 351	33.46	1 254 750	2.81%	
Wartsila ¹	Soome	FI0009003727	EUR	11.57	231 472	12.36	247 200	0.55%	
ITM Power	Suurbritannia	GB00B0130H42	GBP	3.75	183 039	4.69	234 446	0.53%	
Renewi	Suurbritannia	GB00BNR4T868	GBP	6.75	663 855	9.01	900 890	2.02%	
Stadler Rail	Šveits	CH0002178181	CHF	39.64	445 127	38.66	454 259	1.02%	
Orsted ¹	Taani	DK0060094928	DKK	129.11	1 129 623	112.31	982 734	2.20%	
Rockwool International ¹	Taani	DK0010219153	DKK	354.93	709 624	384.59	769 189	1.72%	
Vestas Wind Systems	Taani	DK0061539921	DKK	32.89	904 130	26.89	739 605	1.66%	
Lucid Group	USA	US5494981039	USD	22.63	873 512	33.60	1 343 811	3.01%	
Plug Power ¹	USA	US72919P2020	USD	22.82	1 096 173	24.92	1 246 247	2.79%	
Rayonier	USA	US7549071030	USD	29.47	97 134	35.63	124 722	0.28%	
TPI Composites	USA	US87266J1043	USD	50.13	586 242	13.21	165 107	0.37%	
Emitent/väärtpaber nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Fondiosakud						23 653 783	25 455 998	57.03%	
Kinnisvarafondid						508 851	549 785	1.23%	
Birdeye Timber Fund 3	Birdeye Capital	Eesti	EE3600001756	EUR	9.98	508 851	10.78	549 785	1.23%
Aktsiafondid						23 144 932	24 906 213	55.80%	
VanEck Vectors Sustainable World Equal Weight UCIT ¹	VanEck Vectors				22.94	596 371	30.25	786 500	1.76%
L and G Battery Value-Chain UCITS	Legal and General	Holland	NL0010408704	EUR	15.12	1 814 707	16.39	1 967 280	4.41%
iShares Electric Vehicles and Driving Technology U	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Iirimaa	IE00BF0M2Z96	EUR	6.32	1 074 257	7.34	1 248 310	2.80%
L and G Hydrogen Economy UCITS ETF	Legal and General	Iirimaa	IE00BGL86Z12	EUR	7.24	1 917 458	6.93	1 835 655	4.11%
WisdomTree Battery Solutions UCITS	WisdomTree Investments	Iirimaa	IE00BMYDM794	EUR	38.77	775 488	44.07	881 400	1.97%
Lyxor MSCI Europe ESG Leaders ¹	Lyxor Asset Management	Iirimaa	IE00BKLF1R75	EUR	24.28	364 157	30.17	452 490	1.01%
UBS ETF-MSCI World Socially Responsible ¹	UBS Fund Management Luxembourg	Luksemburg	LU1940199711	EUR	100.65	503 273	135.70	678 500	1.52%
Global X Copper Miners ETF	Global X	Luksemburg	LU0629459743	EUR	34.74	2 962 905	32.59	2 932 986	6.57%
iShares Inc iShares ESG Aware	Blackrock Fund Advisors	USA	US37954Y8306	USD	37.29	1 822 834	35.10	1 842 553	4.13%
First Trust Global Wind Energy ¹	First Trust Advisors	USA	US46434G8630	USD	18.39	1 473 299	17.87	1 518 983	3.40%
First Trust NASDAQ Clean Edge	First Trust	USA	US33736G1067	USD	87.82	428 041	90.65	453 249	1.02%

Emitent/väärtpaber nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
iShares Global Clean Energy ET ¹	Blackrock Fund Advisors	USA	US4642882249	USD	21.97	2 311 012	18.69	2 102 794	4.71%
Global X Lithium and Battery Tech ¹	Global X	USA	US37954Y8553	USD	55.79	2 872 471	74.55	4 100 477	9.19%
Invesco Water Resources ETF ¹	Invesco PowerShares	USA	US46137V1420	USD	39.58	220 826	53.72	322 303	0.72%
VanEck Vectors Low Carbon Energy	VanEck Vectors	USA	US92189F5026	USD	130.27	242 539	141.43	282 861	0.63%
Invesco Solar ETF ¹	Invesco PowerShares	USA	US46138G7060	USD	77.78	3 765 294	67.96	3 499 872	7.84%

Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitingu-agentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										565 486	1.27%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			6 473	6 473	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		DKK			10	10	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			150 499	150 499	0.34%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		GBP			94	94	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		NOK			17	17	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			6 655	6 655	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			401 738	401 738	0.90%
3. Muud varad										39 358	0.09%
Muud nõuded										2 406	0.01%
Laekumata dividendid										36 952	0.08%
VARAD KOKKU										45 055 125	100.93%
Fondi kohustised										- 416 401	- 0.93%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										44 638 724	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne